

Στάθη Εύσταθιάδη

" Η γυναίκα στην ποντιακή πόληση "

(Διάλεξη στο Πνευματικόν Κέντρον " Μαναγία Σουμελά " υπό τήν αιγίδα και ὀργάνωση τῆς Πανελληνίου Ἐνώσεως Ποντιακῶν Σωματείων)

Δ ι ἄ γ ρ α μ μ α

- 1.- Στόν προλογίζοντα:Γιά τίς εὐχαριστίες και τήν Προεδρία του.
- 2.- Γιά τήν Πανελληνίου Ἐνωση Ποντιακῶν Σωματείων.
- 3.- Ἄκριβῆς προσδιορισμός θέματος.
- 4.- Ἀπόσπαση και προσκόλληση. Ἡ Εὐα ἀλλά και ἡ σχετική εὐαγγελική ρήση.
- 5.- Ἡ γυναίκα σύμβολη γονιμότητος. Ἰαπωνική λαϊκή ἀντίληψη γιά τήν συνέλιση ἀπό αὐτήν τοῦ ἔργου τοῦ Θεοῦ. Εὐα ἀλλά και Θεομήτωρ. Καί πρό-χριστιανικά και μεταχριστιανικά σύμβολο γονιμότητος.
- 6.- Ἡ ὑψηλή ἀποστολή τῆς γυναίκας ὡς ἀπαραίτητο συμπλήρωμα τῆς ἀνδρικής ψάρξεως. Ἀπαραίτητη συνεργάτιδά του γιά τήν διατήρηση και συνέλιση τῆς ζωῆς. Περιεχόμενο βιολογικό και ἠθικο-ψυχολογικό.
- 7.- Ἡ ὥρα τοῦ γάμου. Ἡ ἔννοια τοῦ πανηγυρισμοῦ. Ἡ κορύφωση τῆς χαρᾶς μετά τήν κορύφωση τοῦ πόνου (Ἄφη κόρη κλπ.)...
- Ἡ ἀποχωρισμός και ἡ προπομπή. Τό δρασηέλισμα τῆς νύφης πάνω ἀπό τό κατώφλι τοῦ πατρικοῦ της σπιτιοῦ. Ἡ ἔξοδος της. Τί ἀφήνει και ποῦ πηγαίνει. (Ὁσήμερον τό κόρασον κλπ.)...
- 8.- Σύντομη ἀνασιόπηση τῶν προηγηθέντων στοιχείων και σύνδεση αὐτῶν μέ τήν ἔννοια γενικῶν παρατηρήσεων γιά τήν θέση τῆς γυναίκας στά πλαίσια τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου και τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Συντρόφισσα και συνεργάτιδα τοῦ ἀνδρός της, ἰδίαι σέ ὥρες κρίσιμες.
- 9.- Τό οἰκογενειακό ἰδεῶδες μιρογραφία τοῦ κοινωνικοῦ ἰδεῶδους. Πρωταγωνισταί ὁ ἀνδρας και ἡ γυναίκα. Ὁ ἰσχυρός δεσμός τους ἀπαραίτητη προϋπόθεση. Ἡ συζυγική πλοτη κυριαρχικό στοιχεῖο. Ἡ παραβίασή της ἀνατροπή τῆς ἠθικῆς, βάσεως τοῦ βασικοῦ κοινωνικοῦ κυττάρου.

ΙΟ.- 'Η δοκιμασία τῆς συζυγικῆς πίστεως. 'Αναφορά στό τραγούδι τοῦ Μάραντου σέ σύγκριση μέ τήν περίπτωση τῆς Πηνελόπης τοῦ 'Οδυσσεύα. ('Εκτέλεση τοῦ ἄσματος)

ΙΙ.- 'Η γυναίκα τραγικό πρόσωπο. 'Η θυσία τῆς ζωῆς της στά πλαίσια εὐγενοῦς κοινωνικοῦ ἀγῶνος μέ πρωταγωνιστή τόν ἄντρα της. Σύντομη ἀνάλυση τῶν κρισιμῶν στίχων τοῦ ἄσματος " Τῆ Τρίχας τό γαφύρι ". 'Η ἀπόλυτη γνώση της στό γεγονός. 'Η ἀπόλυτη εἰλικρινής ἐξήγηση τοῦ ἀνδρός της μέ αὐτήν. Σύντομες ιστορικές ἀναφορές σέ ἀνάλογα ἐπεισόδια μέ τήν ἐπισήμανση τῶν διαφορετικῶν χαρακτηριστικῶν στοιχείων τῆς ποντιακῆς ποίησης. ('Εκτέλεση τοῦ ἄσματος) Προσθήκη τελικῶν συμπερασμάτων γιά τήν πελώρια ἠθική συμπαράσταση τῆς γυναίκας πρός τόν ἄντρα.

Ι2.- 'Από συνεργάτιδα στόν ρόλο τοῦ πρωταγωνιστοῦ. Προσφέρεται νά θυσιάση τή ζωή της, γιά νά σώση τή ζωή τοῦ ἀνδρός της, τοῦ Μάραντου ἢ νά τοῦ δώση τά μισά της χρόνια, ὅταν μάλιστα οἱ γονεῖς ἐκείνου ἀρνοῦνται, νά προβοῦν σέ ἀνάλογη προσφορά. Σύντομη ἀναφορά στούς σχετικούς στίχους " Ὁ θάνατος τοῦ Διγενῆ ", ἀλλά καί στόν μῦθο τῆς " Ἀλιπστής συγκριτικά. Ὅμως, κυρίως ἀναφορά στό ἐπόμενο τελικό στοιχεῖο. 'Εν ὄψει τοῦ θανάτου τοῦ ἀνδρός της ἀπό τόν δράκο, ὁ ὁποῖος ἔχει μοναδικό στόχο τόν συγκεκριμένο ἄνδρα, ἡ γυναίκα ἀναλαμβάνει ἐκπληκτική πρωτοβουλία. 'Εναντίωση στή μοῖρα. Σύμβολο τοῦ αἰωνίου εὐγενοῦς ἠρωτικοῦ πνεύματος. 'Αναφορά στούς στίχους τοῦ τραγουδιοῦ " Μονόγειαννες ". 'Η μεταβολή τῆς τραγικῆς καταστάσεως ἀπό τό ξεσπάθωμα τῆς γυναίκας. 'Επαναστατική ἀλλαγὴ στήν ἀντίληψη καί ψυχολογία. Κατασυντρίβει καί ἐκπολιτίζει. ('Εκτέλεση τοῦ ἄσματος)

Ι3.- Στήν πιό μακρινή ἐσχάτια τῆς ἀνατολῆς. Στήν πιό ἠρωτική ἐπαλξή τοῦ ἔθνους. Οἱ πόντιοι τραντέλλενοι. (Ἴσως καί τό ἄσμα)